

21 Σεπτεμβρίου 1995: Διάσκεψη Μαιών στη Ραβένα της Ιταλίας

Ruth M. Ashton, General Secretary O.B.E, R.G.N, R.M, M.T.D.

(Η Ruth Ashton επί σειρά ετών διετέλεσε γραμματέας στο "Αγγλικό Κολλέγιο Μαιών" και από τη θέση της αυτή στήριξε τη γραμματεία της "Liaison Committee" με μεγάλη εργατικότητα και υπευθυνότητα. Εξακολουθεί να είναι εκπρόσωπος στα θέματα Μαιών, ως εμπειρογνώμονας στη Συμβουλευτική Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Πριν από λίγες εβδομάδες πήραμε στο Σύλλογό μας μία επιστολή, την οποία παραθέτουμε μετραφρασμένη στα ελληνικά. Συνεδριάσαμε γι' αυτό και θέλουμε να σας μεταφέρουμε τον προβληματισμό μας για τα αναφερόμενα πολύ σημαντικά ερωτηματολόγια, τα οποία ουδέποτε έφτασαν στον αποδέκτη τους, που είναι ο Σύλλογός μας.

Πληροφορηθήκαμε, ότι παραλήφθηκαν και διακινήθηκαν – αναρμοδίως – από την κ. Ρεβέκα Τραγέα, καθηγήτρια του Τμήματος Μαιευτικής του Τ.Ε.Ι. Αθήνας. Από το θέμα αυτό έχουν προκύψει ποικίλα προβλήματα, όπως φαίνεται και από το περιεχόμενο της επιστολής, που παραθέτουμε:

«Σκοπός της ομιλίας μου είναι να σας δώσω πληροφορίες για τα αποτελέσματα μιας "επισκόπησης" για τις υπευθυνότητες των Μαιών σε όλη την Ευρώπη.

Όμως, ως Μαία πιστεύω ακράδαντα ότι το μέλλον της Μαιευτικής βρίσκεται στα χέρια των Μαιών, όταν αυτές θα είναι έτοι-

μες να "πολεμήσουν" για τα δικαιώματά τους, όχι για να προστατέψουν τους εαυτούς τους, αλλά για να εξασφαλίσουν την καλύτερη φροντίδα για τη μητέρα και το παιδί.

Θα ήθελα, επίσης, να σας επιδείξω μερικά από τα θέματα που απαιτούν μεγάλη προσοχή απ' όλη την Ευρώπη, αλλά και μεμονωμένα από κάποιες χώρες και ατομικά από κάποιες Μαίες όπως εσείς.

Κάθενας μας βλέπει τον εαυτό του ως μέλος της χώρας του, εσείς της Ιταλίας και εγώ της Αγγλίας. Όλοι όμως ανήκουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση και αυτή η Ένωση είχε, έχει και θα έχει επίδραση στη ζωή μας.

Η εκπαίδευσή μας ως Μαίες κατευθύνεται, όχι μόνο από τους νόμους της κάθε χώρας, αλλά και από τους Ευρωπαϊκούς νόμους που λέγονται "DIRECTIVES".

Η Ευρώπη κατευθύνει τη μαιευτική εκπαίδευση, τα θέματα που θα πρέπει να μαθαίνουν οι Μαίες στην εκπαίδευσή τους και δίνει στις κυβερνήσεις μία λίστα μαιευτικών δραστηριοτήτων που δικαιούνται να αναλάβουν ή να επιδιώκουν οι Μαίες, όπως:

- Πληροφορίες και συμβουλές για Οικογενειακό Προγραμματισμό.
- Διάγνωση της εγκυμοσύνης.
- Παρακολούθηση φυσιολογικής εγκυμοσύνης και διάγνωση εγκυμοσύνης υψηλού κινδύνου.
- Προετοιμασία γυναίκας – άνδρα για μητρότητα – πατρότητα.

- Φροντίδα της μητέρας στον τοκετό και παρακολούθηση της κατάστασης του εμβρύου.
- Εκτέλεση φυσιολογικού τοκετού, περινεοτομίας και, αν χρειαστεί, εκτέλεση τοκετού ισχιακής προβολής.
- Αναγνώριση κάποιων σημείων ενδεικτικών ανωμαλίας στον τοκετό και επείγουσα θεραπεία, όπως δακτυλική αποκόλληση πλακούντα.
- Εξέταση και φροντίδα του νεογέννητου περιλαμβάνοντας και ανάνηψη.
- Φροντίδα της μητέρας και του νεογνού κατά τη λοχεία.
- Διατήρηση αρχειών.

Ο λόγος που οι Ευρωπαϊκές κυβερνήσεις θέλουν να εξασφαλίσουν το ότι οι Μαιές εξασκούν τις προηγούμενα αναφερόμενες δραστηριότητες δεν είναι για να προστατέψουν το ρόλο μου ή το δικό σας, αν και αυτή θα ήταν μια σωστή ιδέα.

Ο κύριος λόγος είναι ότι θέλουν να εξασφαλίσουν τη σωστή εκπαίδευση των ασκουμένων Μαιών, που δεν θα εξασφαλιζόταν αν οι Μαιές δεν εκτελούσαν τις παραπάνω δραστηριότητες.

Φυσικά, είναι απαραίτητο η μαία να έχει και τη γνώση της θεωρίας πίσω από την πράξη, αλλά με βάση την εμπειρία μου η σωστή μαιευτική πρακτική στηρίζεται στη γνώση πρακτικών επιδεξιοτήτων.

Έτσι, θα θέλαμε απαντήσεις στις εξής δύο ερωτήσεις:

1. Τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιτρέπουν στις Μαιές στη χώρα τους να αναλάβουν όλες τις δραστηριότητες που προανέφερα;
2. Σε περίπτωση που οι κυβερνήσεις επιτρέπουν στις Μαιές να αναλάβουν αυτές τις δραστηριότητες, συμβαίνει αυτό στην πραγματικότητα;

Αποφασίσαμε ότι ο καλύτερος τρόπος

για να πάρουμε τις σωστές πληροφορίες είναι τα ερωτηματολόγια. Χρησιμοποιήσαμε τρία ερωτηματολόγια. Ρωτήσαμε τις κυβερνήσεις κάθε χώρας αν επιτρέπουν στις Μαιές να αναλάβουν τις προαναφερθείσες δραστηριότητες.

Μετά, ρωτήσαμε τις προϊστάμενες των Μαιών σε κάθε χώρα, αν οι Μαιές καταφέρνουν να εκτελούν τις δραστηριότητες που είναι εγγεγραμμένες στις "DIRECTIVES". Τελικά ρωτήσαμε ιδιαίτερα κάθε Μαία.

Όπως καταλαβαίνετε, η επισκόπηση αυτή που αναλάβαμε ήταν πολύ δύσκολη εργασία.

Οι Σύλλογοι Μαιών κάθε χώρας βοήθησαν σ' αυτήν την έρευνα και στην Αγγλία μία μαία – που είχε βγει σε σύνταξη – ανέλαβε τη βασική διαχείριση της εργασίας. Τα ερωτηματολόγια μεταφράστηκαν σε κάθε Ευρωπαϊκή γλώσσα, τυπώθηκαν στην Αγγλία και στάλθηκαν .

Ένα από τα ενδιαφέροντα αποτελέσματα της έρευνας είναι ότι υπήρχαν κάποιες μαίες, που έλεγαν ότι αναλαμβάνουν δραστηριότητες, που η κυβέρνησή τους απαγορεύει. Για παράδειγμα, οι αρμόδιες αρχές στην Ελλάδα είπαν ότι οι μαίες δεν επιτρέπεται να ασκούν παρακολούθηση της εγκυμοσύνης.

Στην πραγματικότητα, όμως, το 90% των μαιών στην Ελλάδα, που απάντησαν στα ερωτηματολόγια, είπαν ότι ασκούν αυτήν τη δραστηριότητα.

Δεν γνωρίζουν οι Μαιές στην Ελλάδα τους νόμους της κυβέρνησής τους ή παραβαίνουν το νόμο; Αυτές τις ερωτήσεις θα πρέπει να τις απαντήσουν οι ελληνίδες μαίες.

Άγγιξα βέβαια και κάποια θέματα ενδιαφέροντος που πρέπει να απασχολήσουν τις μαίες σε κάποιες χώρες της Ευρώπης – και στη δική σας – έτσι ώστε, οι μελλο-

ντικές γενιές των μαιών να μπορούν να αναπτύξουν τις δυνατότητες που τους είναι αναγκαίες για να εργαστούν σ' όποια χώρα της Ευρώπης θα ήθελαν, αλλά παράλληλα να είναι όσο το δυνατόν πιο μεγάλη η φροντίδα για τη μητέρα και το νεογνό.

Είμαι σίγουρη ότι θα μπορέσετε να αναγνωρίσετε αυτούς τους τομείς αδυναμίας στη χώρα σας και να κάνετε ότι είναι δυνατόν για να γίνουν οι ανάλογες αλλαγές.

Σας εύχομαι κάθε επιτυχία στις προσπάθειές σας.

Όταν εκεί επάνω...

Νίκου Α. Παπανικολάου, Ομότιμου Καθηγητή Μαιευτικής – Γυναικολογίας.

Προλεγόμενα

Δεν είμαι λογοτέχνης, ούτε φιλόλογος, ούτε ιστορικός. Είμαι γιατρός. Η πολιτεία, μου εμπιστεύτηκε Πανεπιστημιακή έδρα: της Μαιευτικής και Γυναικολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης.

Ως καθηγήτης θέλησα να γράψω τα συγγράμματά μου: «Γυναικολογία» στην αρχή και ύστερα «Μαιευτική». Σε κάθε σύγγραμμα, συνηθίζεται στην εισαγωγή να γίνεται μια σύντομη αναδρομή στην ιστορία της ειδικότητας, που διαπραγματεύεται το σύγγραμμα. Αυτό θέλησα να κάνω κι' εγώ,

Όταν, όμως, βρέθηκα μπροστά σ' ένα ανεξάντλητο ιστορικό πλούτο, μπροστά σε χρονολογίες-σταθμούς της ειδικότητάς μου και σε πολλούς επιστημονικούς αστέρες της, «κατέθεσα τα όπλα».

Τί να πρωτοαναφέρω στις λίγες σελίδες της εισαγωγής; Έτσι αποφάσισα ν' ασχοληθώ ιδιαίτερα με την ιστορία της Μαιευτικής και Γυναικολογίας επιχειρώ-

ντας ένα οδοιπορικό μέσα σ' αυτή, από τότε που έγινε ο κόσμος ίσαμε την πρώτη 25ετία του αιώνα μας.

Συμβολικά το σταματάω στο 1926, τότε που άρχισαν οι πρώτες δημοσιεύσεις πάνω στον κυτταρολογικό έλεγχο του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας από τον αείμνηστο μεγάλο Γιώργο Παπανικολάου και τότε που ένας άλλος, ταπεινός αυτός, Παπανικολάου, η αφεντιά μου, είδε το φως του ήλιου.

Συγγράφοντας την ιστορία της ειδικότητάς μου, πέρασα αναγκαστικά μέσα από την Αρχαία Ελληνική Μυθολογία και γοητεύτηκα, όπως γοητεύεται κάθε άνθρωπος, Έλληνας ή ξένος, όταν τη διαβάσει. Η γοητεία αυτή θέριψε μέσα μου όταν αντάμωσα πολλά στοιχεία της ειδικότητάς μου.

Γάμοι, τοκετοί, έρωτες, βιασμοί, ομοφυλοφιίες, χειρουργικές επεμβάσεις, θεραπευτικές μέθοδοι, φάρμακα κι' άλλα σχετικά με την ειδικότητα της Μαιευτικής και Γυναικολογίας στοιχεία, μέσα σ' ένα παραμυθένιο χώρο, δεν μπορούν να περάσουν απαρατήρητα.